

ARCHIVES HISTORIQUES DE LA COMMISSION

COLLECTION RELIEE DES
DOCUMENTS "COM"

COM (72)710

Vol. 1972/0077

Disclaimer

Conformément au règlement (CEE, Euratom) n° 354/83 du Conseil du 1er février 1983 concernant l'ouverture au public des archives historiques de la Communauté économique européenne et de la Communauté européenne de l'énergie atomique (JO L 43 du 15.2.1983, p. 1), tel que modifié par le règlement (CE, Euratom) n° 1700/2003 du 22 septembre 2003 (JO L 243 du 27.9.2003, p. 1), ce dossier est ouvert au public. Le cas échéant, les documents classifiés présents dans ce dossier ont été déclassifiés conformément à l'article 5 dudit règlement.

In accordance with Council Regulation (EEC, Euratom) No 354/83 of 1 February 1983 concerning the opening to the public of the historical archives of the European Economic Community and the European Atomic Energy Community (OJ L 43, 15.2.1983, p. 1), as amended by Regulation (EC, Euratom) No 1700/2003 of 22 September 2003 (OJ L 243, 27.9.2003, p. 1), this file is open to the public. Where necessary, classified documents in this file have been declassified in conformity with Article 5 of the aforementioned regulation.

In Übereinstimmung mit der Verordnung (EWG, Euratom) Nr. 354/83 des Rates vom 1. Februar 1983 über die Freigabe der historischen Archive der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft und der Europäischen Atomgemeinschaft (ABl. L 43 vom 15.2.1983, S. 1), geändert durch die Verordnung (EG, Euratom) Nr. 1700/2003 vom 22. September 2003 (ABl. L 243 vom 27.9.2003, S. 1), ist diese Datei der Öffentlichkeit zugänglich. Soweit erforderlich, wurden die Verschlussachen in dieser Datei in Übereinstimmung mit Artikel 5 der genannten Verordnung freigegeben.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(72) 710 def.

Brussel, 18 juli 1972

VOORSTEL VOOR EEN VERORDENING VAN DE RAAD INZAKE DE INVOERING VAN COMMUNAUTAIRE CONTRACTEN

(door de Commissie bij de Raad ingediend)

TOELICHTING

Betreft : Voorstel voor een verordening van de Raad inzake de invoering van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling

I. DOELSTELLINGEN VAN HET VOORGESTELDE MECHANISME EN VERKIESBAARHEIDSCRITERIA VAN DE PROJECTEN

In haar memorandum over het industriebeleid heeft de Commissie gewezen op de noodzaak van verbetering van het proces van technologische ontwikkeling bij de industrie in de Gemeenschap rekening houdend met de economische en sociale behoeften van de Europese Gemeenschap en de maatregelen die worden toegepast in landen, die op de meest rechtstreekse wijze met de Gemeenschap concurreren. In het memorandum wordt getracht een aantal hoofdlijnen aan te geven voor zowel op nationaal als op communautair vlak te voeren acties. Een van de suggesties van het memorandum is de instelling van een systeem van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling ten einde de vernieuwing en de technologische ontwikkeling bij de industrie van de Gemeenschap te bevorderen.

Reeds in het tweede programma voor economische politiek op middellange termijn (1) was erop gewezen dat voor activiteiten van middelgrote omvang ten gunste van industriële initiatieven welke langdurige en risicohoudende investeringen vergen, het verlenen van steun voor de ontwikkeling een van de meest geschikte middelen vormt.

De Raad van Ministers van de Gemeenschap heeft dan ook in het derde programma voor economische politiek op middellange termijn (2) verklaard dat "ten aanzien van de bevordering van de technologische vooruitgang zou het gewenst zijn in bepaalde gevallen te voorzien in de mogelijkheid, zoals de Commissie heeft voorgesteld, op Gemeenschapsniveau industriële ontwikkelingscontracten tot stand te brengen voor de produktie van nieuwe materialen en machines die een markt behoeven, respectievelijk risico's inhouden, die het nationale kader te buiten gaan. In deze overeenkomsten zouden dan de wederzijdse verplichtingen van de overheid en de industrie vastgesteld moeten worden om te voorkomen dat de ondernemingen gesubsidieerd worden zonder dat duidelijk overeenstemming bestaat over de na te streven doeleinden".

.../...

(1) Cf. hoofdstuk V, alinea III, 15

(2) Cf. hoofdstuk III, alinea II, 114

De vraagstukken betreffende de bevordering van de technologische ontwikkeling zijn in eerste instantie onderzocht door de groep Industriebeleid van de Raad welke in haar rapport van 30 maart 1971 aan het comité van permanente vertegenwoordigers heeft erkend dat een oplossing zoals door de Commissie wordt voorgesteld nadere studie verdient.

In verband hiermede heeft de Commissie diepgaand overleg gepleegd met de verschillende sociale partners, de bevoegde nationale instellingen en een aantal industriebedrijven ten einde nauwkeurig het toepassingsgebied te omschrijven waarop de communautaire maatregelen op dit gebied betrekking zouden moeten hebben. Zij is hierbij tot de volgende conclusie gekomen :

- a) in de lid-staten zorgen de industriële bedrijven zelf voor een groot deel van het proces van de industriële vernieuwing; de overheidsautoriteiten hebben het echter noodzakelijk geacht een aantal procedures in te stellen (1) met het doel het vernieuwingsproces in die industriële sectoren te stimuleren waar deze ontoereikend wordt geacht, of de produktie van bepaalde artikelen te bevorderen waarmee in de algemene behoeften wordt voorzien. Deze procedures betreffen voorzieningen op nationaal niveau en bieden hierdoor geen steun aan multinationale vormen van technologische samenwerking waarvan de noodzaak niet wordt betwist. In een tweetal lid-staten schrijft de wetgeving uitdrukkelijk voor dat de activiteiten op het gebied van de technologische ontwikkeling, waarvoor in het kader van deze regelingen steun wordt verleend, op het nationale grondgebied moeten worden uitgevoerd; in de andere lid-staten krijgen multinationale projecten ondanks het feit dat een dergelijke beperkende bepaling niet bestaat in de praktijk geen steun onder meer als gevolg van

.../...

(1) Deze procedures worden uitgevoerd

in Duitsland	door het Bondsministerie voor Economie en Financiën
In België	door de Dienst Prototypen van het Ministerie van Economische Zaken
in Frankrijk	door de Algemene delegatie voor Wetenschappelijk en Technisch Onderzoek
in Italië	door het Italiaans Instituut voor Roerende Goederen
in Nederland	door het Ministerie van Economische Zaken
in Groot-Brittannië	door de Nationale Maatschappij voor de bevordering van de Research

een aantal administratieve en technische moeilijkheden, ongeacht of het gaat om een gecombineerde actie van steunverlenende organisaties uit verschillende lid-staten, of om de ondersteuning van een multinationaal project door een enkel land. Voorts dient melding te worden gemaakt van de moeilijkheden die zich voordoen bij een financiële controle op de overheidsmiddelen die in een ander land worden besteed. Op grond hiervan vormt de instelling van een voorziening op communautair vlak een onontbeerlijke aanvulling van de initiatieven die in nationaal verband worden ontwikkeld. De communautaire contracten zouden dan ook uitsluitend bestemd moeten zijn voor projecten die in samenwerkingsverband worden uitgevoerd door in verschillende lid-staten gevestigde ondernemingen, of voor projecten die beantwoorden aan een algemeen belang waarin op communautair vlak nog niet is voorzien en die te voren door de Gemeenschap zijn omschreven;

- b) deze communautaire contracten zouden bestemd moeten zijn ter aanmoediging van technologische projecten van middelgrote omvang waarvoor snelle beslissingsprocedures noodzakelijk zijn waarbij de belangen van de ondernemingen op het gebied van de industriële eigendom gewaarborgd blijven. Zij beogen geen steunverlening aan omvangrijke programma's die uitzonderlijke technologische en financiële middelen vergen en waarvoor andere formules moeten worden gezocht;
- c) het initiatief tot indiening van de projecten moet steeds aan de betrokken industriële bedrijven worden overgelaten die zelf het beste de doelstellingen en de technische kenmerken van de projecten kunnen voorleggen. Aangezien de technologische vernieuwing in alle sectoren (conventioneel en geavanceerd) van groot belang is, zou het niet gerechtvaardigd zijn indien de toepassing van het systeem van de communautaire contracten beperkt zou blijven tot een aantal te voren gekozen voorkeursectoren.

Bij haar voorstel tot instelling van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling streeft de Commissie derhalve een driedelig doel na :

1. In het algemeen wil zij de industrie van de Gemeenschap stimuleren tot het ontwikkelen van nieuwe produkten of procédés die van grote betekenis zijn voor de economische en sociale ontwikkeling in de Gemeenschap.
2. Zij wil de technologische en industriële samenwerking over de grenzen bevorderen.
3. Zij wil een bijdrage leveren tot voorziening in algemene behoeften waaraan in de Gemeenschap nog op ontoereikende wijze wordt voldaan.

Het eerste punt is gebaseerd op het belang van de vernieuwing als factor voor de economische expansie en de sociale vooruitgang. De vernieuwing kan grotere technische en financiële risico's inhouden dan de ondernemingen kunnen dragen; steunverloring door de overheid aan industriële bedrijven die op deze gebieden werkzaam zijn, wordt thans in alle lid-staten en in talrijke derde landen gerechtvaardigd geacht. In dit verband kan met name worden gewezen op de belangrijke steunmaatregelen ten behoeve van de industriële vernieuwing welke door de president van de Verenigde Staten voor het congres zijn aangekondigd. Het lijkt voornamelijk gewettigd de verlening van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling te beperken tot die fase van de werkzaamheden ten aanzien waarvan belangrijke technische en financiële risico's aanwezig zijn, maar die toch reeds mogelijkheden biedt op exploitatieresultaten op middellange termijn, d.w.z. de fase die betrekking heeft op ontwikkelingswerkzaamheden op basis van reeds verworven kennis of concrete onderzoekresultaten tot aan het stadium van de proefseriefabricage. Hierin kunnen studies van de uitvoerbaarheid en voorafgaande ontwikkeling begrepen zijn.

De technologische en industriële samenwerking tussen bedrijven uit verschillende lid-staten met inachtneming van de concurrentiebepalingen uit het Verdrag vormt een factor welke een snellere en betere ontwikkeling van de Europese industrie waarborgt. Deze samenwerkingsvormen lijken des te gemakkelijker en doelmatiger omdat hiermede in de beginfase van de projecten een aanvang kan worden gemaakt. Het is namelijk veelal juist in deze fase dat de technische tegenstellingen aan de dag treden en de industriële standpunten duidelijk gestalte krijgen. Aangezien in het kader van nationale initiatieven alleen steun wordt verleend voor projecten die op het nationale grondgebied worden uitgevoerd, ondervinden de projecten waarbij ondernemingen uit verschillende lid-staten betrokken zijn ernstige moeilijkheden welke de voorgestelde communautaire regeling wil opheffen en deze samenwerking een soortgelijke steun krijgt als die welke voor de nationale projecten wordt verleend.

Tenslotte zouden de communautaire contracten voor industriële samenwerking in dienst kunnen worden gesteld van de algemene doelstellingen welke de Gemeenschap als specifieke doeleinden nastreeft. Daarom ligt het in de bedoeling dat de Raad van Ministers, op voorstel van de Commissie de gebieden kan aangeven waarvoor de ondernemingen projecten kunnen indienen. De beslissingen hierover van de Raad van Ministers kunnen worden genomen bij besprekingen die gevoerd worden over bepaalde specifieke beleidslijnen van de Gemeenschap:

.../...

bv. het sociaal beleid, de milieubescherming, de vervoerspolitiek. Ten aanzien van de aldus omschreven gebieden vormt de ontwikkeling van nieuwe producten of procédés een doelstelling welke voor de Gemeenschap belangrijk genoeg is om de steun die zij aan deze projecten verleent eventueel de volledige ontwikkelingskosten te laten omvatten en om een samenwerking tussen bedrijven uit verschillende landen van de Gemeenschap niet langer als eis te stellen (art. 4 en 12).

De overige verkiesbaarheidscriteria voor projecten (noviteit, algemeen economisch belang, waarschijnlijkheid van technisch welslagen en commerciële mogelijkheden, technologisch en financieel risico) komen overeen met de voornaamste eisen van de voorschriften die in de verschillende landen van de Gemeenschap gelden. Zij dienen om een selectie te maken uit projecten die voor het algemeen belang het meest interessant zijn en die de meeste kansen bieden op een technisch en financieel succes (art. 3 en 6).

In tegenstelling tot datgene wat in de meeste nationale regelingen is bepaald, wordt niet de eis gesteld dat het volledige project op het grondgebied van de Gemeenschap ten uitvoer moet worden gelegd. Deze maatregel is genomen ten einde een technologische samenwerking mogelijk te maken tussen bedrijven uit de Gemeenschap en uit derde landen, in het bijzonder wanneer zij daartoe, wat de laatste betreft, steun van hun regeringen ontvangen (art. 3, sub e).

Het feit dat een beslissing over alle ingediende aanvragen van de betrokken ondernemingen bij de Commissie berust, vormt tenslotte een garantie voor de conformiteit van de gemaakte selectie met de verschillende beleidsdoelstellingen van de Gemeenschap. De communautaire contracten mogen geen wijziging veroorzaken in de concurrentievoorwaarden zodat zij onverenigbaar zijn met de grondbeginselen van de bepalingen van het Verdrag en zij moeten stroken met de economische en in het bijzonder de industriële beleidslijnen welke door de Gemeenschap zijn uitgestippeld.

II. ONDERZOEK VAN DE PROJECTEN EN BESLISSING

De programma's van de ondernemingen, de ontwikkeling van de technologische vooruitgang, de internationale concurrentie maken het slechts zelden mogelijk dat beslissingen over vernieuwingen en technologische ontwikkeling kunnen worden uitgesteld. Wil daarom de steun van de Gemeenschap op dit gebied doeltreffend zijn dan moet deze gebaseerd zijn op procedures die snelle beslissingen mogelijk maken.

Gezien voorts het feit dat de projecten waarop de communautaire contracten betrekking hebben in de meeste gevallen moeten resulteren in industrialisering (productie of vervaardiging) en commercialisering van produkten of procédés welke een belangrijk onderdeel van de beleidsvoering van de ondernemingen vormen, dient de inachtneming van het industriegeheim als een onontbeerlijke voorwaarde te worden beschouwd voor een goede werking van deze regeling.

Om deze twee redenen heeft de Commissie het noodzakelijk geacht de Raad voor te stellen de Europese Investeringsbank, die op communautair niveau reeds kan terugzien op een lange geslaagde periode van samenwerking met de bedrijven, te belasten met het onderzoek en met het beheer van de communautaire contracten (art. 5, 7 en 13).

De beslissing over de door industriebedrijven bij de Bank ingediende aanvragen moeten worden genomen door de Commissie die tevens moet beoordelen of de communautaire contracten stroken met de doelstellingen van het algemeen en sectorieel economische beleid dat door de Gemeenschap is vastgesteld en moet nagaan of zij in overeenstemming zijn met de in het Verdrag genoemde beginselen en regels van de concurrentie en moet besluiten tot het aangaan van betalingsverplichtingen ten laste van de begroting van de Gemeenschap. Het staat de Commissie overigens vrij af te zien van bepaalde communautaire ontvangsten.

De Commissie neemt een beslissing op grond van de resultaten van het door de Bank verrichte onderzoek en overeenkomstig een procedure die een waarborg vormt voor een snelle besluitvorming en eerbiediging van het industriegeheim (artikel 8 en 14). De modaliteiten van de samenwerking tussen de Commissie en de Bank zullen in een overeenkomst worden geregeld.

De Europese Investeringsbank ontvangt de contractaanvragen rechtstreeks van de betrokken ondernemingen en gaat onder meer na of zij in overeenstemming zijn met de criteria en voorwaarden vermeld in de artikelen 2, 3, 4 en 6; daarbij wint zij eventueel het advies van deskundigen in en raadpleegt zij de bevoegde nationale instellingen in de lid-staten waar de contracterende ondernemingen gevestigd zijn, ten einde hun technische advies in te winnen en een goede coördinatie te bewerkstelligen met de werkzaamheden van de desbetreffende instellingen.

Ook sluit de Bank de communautaire contracten, waarbij zij handelt voor rekening en risico van de Gemeenschap (art. 8).

III. FINANCIELE BEPALINGEN

De lidstaten en derde landen beschikken over verschillende modaliteiten om de ontwikkeling van de industriële technologie te bevorderen.

Hiervoor wordt onder meer gebruik gemaakt van leningen met een laag rentepercentage, leningen en subsidies die alleen in geval van welslagen behoeven te worden terugbetaald, en niet terug te betalen subsidies. De meest gebruikelijke vorm in de Gemeenschap is die van leningen of subsidies die alleen bij welslagen moeten worden terugbetaald. Dit wordt ook voorgesteld voor de communautaire contracten en wel volgens de volgende modaliteiten.

De communautaire contracten worden gesloten in de vorm van leningen, d.w.z. dat de stortingen van de Gemeenschap rentegevend zijn. Gezien de aard van de te financieren projecten is deze rente echter laag, het percentage zal nl. 3 % per jaar bedragen. De Commissie heeft dus afgezien van het subsidiesysteem omdat hierbij volgens haar geen voldoende aandeel van het risico voor rekening van de onderneming wordt gelaten. Door de ontwikkeling evenwel van de economische situatie ten tijde van de goedkeuring van het reglement kan een aanpassing van de rentevoet noodzakelijk zijn. Derhalve is bepaald dat de Raad, op voorstel van de Commissie, deze rentevoet met gekwalificeerde meerderheid kan wijzigen.

De communautaire contracten bevatten nauwkeurige bepalingen betreffende de duur van de lening, de periode waarin geen terugbetalingen hoeven plaats te vinden, en het tijdschema voor de terugbetaling. De eerste terugbetalingstermijnen voor het kapitaal worden vastgesteld op basis van het tijdstip waarop de eerste financiële resultaten van de projecten voor de ondernemingen worden verwacht (verkopen, licentie-overdrachten, exploitatie van procédés). Indien deze financiële resultaten langer uitblijven of in het geheel niet zouden worden

verkregen, kan de terugbetaling van de vervallen bedragen worden uitgesteld, onderbroken of geannuleerd worden. Deze bepalingen hebben ten doel de terugbetalingen te koppelen aan het commercieel welslagen van de projecten, terwijl de in aanmerking komende ondernemingen toch aan strikte verplichtingen jegens de Gemeenschap worden onderworpen. Een annulering van de terugbetaling der verschuldigde termijnen is nl. afhankelijk van een beslissing welke door de bank in overleg met de Commissie wordt genomen na vaststelling dat het desbetreffende project commercieel ten dele of volledig is mislukt.

De vaststelling of een project geslaagd is, berust op een delicate beslissing die, in de landen waar het instituut van de ontwikkelingscontracten bestaat, aan de hand van uiteenlopende criteria wordt genomen. Bij de nationale regelingen wordt gewoonlijk één van de volgende drie criteria gehanteerd : het technische succes, het economische welslagen - uitgedrukt in de nettowinst van de ondernemingen op de ontwikkelde produkten of procédés - en tenslotte het commerciële welslagen (omzetcijfer), dat tot uitdrukking komt in verkopen, licentieverleningen of exploitatieresultaten van de produkten of procédés. De Commissie heeft er de voorkeur aan gegeven niet uit te gaan van de eerste twee criteria. De eerste oplossing verplicht nl. de contractanten de verstrekte bedragen terug te betalen op een tijdstip waarop nog niet bekend is of zij voor de produkten of procédés een afzetgebied vinden. Hierdoor zouden kleinere bedrijven afzien van de mogelijkheid om gebruik te maken van communautaire contracten indien zij financieel niet sterk staan of hun produktie niet voldoende is gediversifieerd. De oplossing van de nettowinst, welke voor de ondernemingen veel gunstiger is, omdat deze hun een veel grotere vrijheid laat bij het tijdschema voor de terugbetalingen, levert aanzienlijke beheers- en controlemoeilijkheden op voor de overheid, die genoodzaakt is de boekhouding van de ondernemingen veelvuldig en grondig te verifiëren. Het derde criteria dat door de Commissie is gekozen, is objectief en gemakkelijker hanteerbaar, nl. dat van de exploitatie van de resultaten. Bij moeilijkheden met de exploitatie van de resultaten kunnen, indien zij door de ondernemingen worden aangetoond, de verplichtingen worden herzien (art. 9, 10 en 11).

Het voorstel van de Commissie inzake de omvang van de financiële deelneming van de Gemeenschap in de projecten, berust op de ervaringen van ter zake bevoegde nationale instellingen. Het aandeel van de deelneming van de Gemeenschap zal van geval tot geval worden vastgesteld op basis van de aard van het project en van de financiële draagkracht van de contracterende ondernemingen en van de nationale steun die voor het project ev. nog wordt verleend tot .../...

een maximum van 70 % van de ontwikkelingskosten van het project. Men mag aannemen dat de deelneming van de Gemeenschap in het algemeen 50 % zal bedragen. Naarmate het project grotere risico's met zich brengt en de financiële draagkracht van de onderneming geringer is, des te groter is de kans dat de deelneming van de Gemeenschap de 70 % benadert. Het lijkt echter gewenst dat een belangrijk gedeelte van de ontwikkelingskosten ten laste van de contracterende bedrijven komen ten einde hen verantwoordelijkheden op te leggen met betrekking tot de waarde en de goede uitvoering van het project. Op gebieden waarvan het algemeen belang door de Raad van Ministers is erkend (art. 4) kan het bedrag van de leningen echter tot 100 % van de ontwikkelingskosten van het project bedragen. In dit geval komen de ontwikkelingscontracten in zekere zin overeen met contracten voor werkzaamheden voor rekening van de Gemeenschap. De regeling van het eigendomsrecht van de kennis wordt dan gewijzigd (art. 12).

IV. MODALITEITEN VAN HET BEHEER

Om de bovengenoemde redenen, dient de Europese Investeringsbank tevens te worden belast met het beheer van de met de ondernemingen gesloten contracten. Dit houdt in dat de bank toezicht uitoefent op de uitvoering van elk contract en dat zij, met het oog hierop, automatisch in kennis moet worden gesteld van elk belangrijk feit in verband met de uitvoering van deze contracten. De contractanten moeten de bank periodiek rapporten overleggen over de vorderingen van het project. Tenslotte moet de bank de uitvoering van de contracten kunnen controleren door inspecties op de plaats van uitvoering.

Ten einde de taak van de bank te vergemakkelijken en een goede samenwerking van de ondernemingen te verzekeren is, in geval van samenwerking tussen bedrijven uit verschillende lid-staten, besloten één gemeenschappelijke vertegenwoordiger aan te wijzen die belast wordt met de coördinatie van de administratieve uitvoering van het contract en met het contact met de bank.

In bepaalde gevallen zal het tijdens de looptijd van de projecten noodzakelijk zijn de modaliteiten van het contract aan te passen. Uit de ervaringen is nl. gebleken dat dergelijke aanpassingen noodzakelijk waren ten einde rekening te houden met de wisselvalligheden van de technologische ontwikkeling en de noodzaken van het beheer van de ondernemingen. Daarom moet de bank de nodige beslissingen kunnen nemen; voor wijzigingen in de doelstellingen van het contract is echter de instemming van de Commissie noodzakelijk op grond van het gewicht van een daartoe strekkend besluit (art. 13).

.../...

Ook is de goedkeuring van de Commissie nodig om het recht uit te oefenen het contract te verbreken; hiertoe dienen voorzieningen te worden getroffen ten einde de belangen van de Gemeenschap te waarborgen bij een volledige of gedeeltelijke niet-uitvoering van projecten die in contracten zijn vastgelegd, voor het geval bij de indiening van aanvragen om een contract door de ondernemingen onjuiste gegevens zijn verstrekt of indien bepaalde voorwaarden in het contract niet worden geëerbiedigd (gebruik van de lening, vordering der werkzaamheden, indiening van rapporten, controle) (art. 14).

V. EIGENDOM VAN DE KENNIS

Voor een regeling van de eigendom van de kennis zijn in het voorstel van de Commissie de gebruikelijke modaliteiten overgenomen die deze regelingen in de lid-staten omvatten. De regeling berust op drie beginselen :

1. in het algemeen blijft de eigendom van de al dan niet geöctrooieerde kennis berusten bij de ondernemingen aan welke een contract is verleend omdat deze financieel hebben bijgedragen in de ontwikkeling van de projecten en eventueel kennis en know-how hebben verschaft welke zij bezaten;
2. het is echter noodzakelijk dat verhinderd wordt dat de aldus verkregen kennis niet verder wordt benut omdat het projecten betreft die met hulp van de Gemeenschap zijn ontwikkeld. Daarom is bepaald dat, indien na het verstrijken van een termijn van vijf jaar, te rekenen vanaf de eerste terugbetaling volgens het contract, de ondernemingen geen gebruik hebben gemaakt van de resultaten die zij onder met het algemeen belang strokende omstandigheden hebben verkregen, zij verplicht zouden zijn om op commerciële voorwaarden licenties te verlenen aan personen of bedrijven uit de Gemeenschap die daarom verzoeken;
3. het vraagstuk ligt anders indien de Gemeenschap de kosten van een project volledig of nagenoeg volledig financiert. In dat geval is het billijk dat de kennis ter beschikking wordt gesteld aan bevoegde en belangstellende personen of bedrijven uit de Gemeenschap en wel op zodanige voorwaarden dat rekening wordt gehouden met de financiële en technische bijdrage van de contracterende ondernemingen en met de terugbetaling van de lening aan de Gemeenschap (art. 15).

.../...

VI. SLOTBEPALINGEN

Ter dekking van de deelneming van de Gemeenschap in de communautaire contracten en met het oog op de beschikbaarheid van de nodige financieringsmiddelen, moeten toereikende kredieten voor het volgende jaar jaarlijks in de begroting van de Europese Gemeenschappen worden opgenomen. Een begrotingsprocedure per geval bij het sluiten van elk contract zou vertraging en verwikkelingen met zich brengen die moeilijk te verenigen zijn met de eisen van snelheid en duidelijkheid die voor beslissingen op industrieel gebied noodzakelijk zijn (art. 17).

Op grond hiervan heeft de Commissie reeds verzocht om op de volgende begroting van de Gemeenschappen een speciaal krediet op te nemen voor het bedrag dat het eerste jaar voor deze contracten zal worden uitgegeven (1).

Elk jaar zal de Commissie in het voorontwerp van begroting het voor het volgende begrotingsjaar vastgestelde bedrag aanvragen op basis van de resultaten van het afgelopen begrotingsjaar. Het zal evenwel noodzakelijk zijn gedurende de vijf eerste jaren dat het systeem van communautaire contracten functioneert, een passend budgettair bedrag uit te trekken dat minstens gelijk is aan het voor het eerste jaar uitgetrokken bedrag, ten einde het systeem behoorlijk te kunnen beproeven.

De interesten en terugbetalingen van de leningen moeten worden teruggeboekt op de begroting van de Europese Gemeenschappen en moeten derhalve als ontvangsten worden beschouwd (art. 17).

In een overeenkomst tussen de Commissie en de Bank zullen de modaliteiten worden vastgesteld voor de beschikbaarstelling van de financiële middelen die voor de uitvoering der contracten noodzakelijk zijn. Deze beschikbaarstelling vindt plaats naarmate de Commissie haar goedkeuring verleent voor het sluiten van de contracten (art. 18).

Bij de afsluiting van elk begrotingsjaar verstrekt de Bank de Commissie een rapport over de uitvoering van de contracten en de besteding

(1) Met een bedrag van 20 miljoen r.e. zou bv. een twintigtal contracten kunnen worden gefinancierd met een gemiddelde deelneming van de Gemeenschappen van 1 miljoen r.e.

van de bedragen die door de Commissie voor de communautaire contracten ter beschikking zijn gesteld (art. 20).

De Commissie stelt de Raad van Ministers en het Europese Parlement jaarlijks op de hoogte van de resultaten van de uitvoering der communautaire contracten voor industriële ontwikkeling (art. 21).

Aangezien contracten worden gesloten voor rekening van de Gemeenschap moeten zij overeenkomstig artikel 181 van het Verdrag een arbitragebeding bevatten waarbij het Hof van Justitie bevoegd wordt verklaard met betrekking tot de geschillen die ten aanzien van deze contracten kunnen rijzen (art. 22).

VII. JURIDISCHE GRONDSLAG VOOR DE VOORGESTELDE VERORDENING

Uit bovenstaande overwegingen blijkt duidelijk dat de instelling van een systeem van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling een noodzaak is voor de verwezenlijking van de doelstelling van de Gemeenschap welke gericht is op de bevordering van een harmonieuze ontwikkeling van de economische activiteiten en een onafgebroken en evenwichtige expansie van de Gemeenschap.

Een permanente activiteit op het gebied van de technologische ontwikkeling is nl. een essentiële voorwaarde voor het bereiken van dit doel. Aangezien nu de overheidsmaatregelen in alle lid-staten ter ondersteuning van de technologische en industriële ontwikkeling moeten worden aangevuld met maatregelen op communautair vlak die in het bijzonder de enige mogelijkheid bieden voor een doeltreffende oplossing van het vraagstuk van de financiering van projecten die in samenwerkingsverband door ondernemingen uit verschillende lid-staten worden uitgevoerd.

Daarnaast is een communautair initiatief noodzakelijk om de ondernemingen ertoe te brengen projecten te verwezenlijken op gebieden die van bijzonder belang zijn voor de Gemeenschap in haar geheel.

Aangezien nu het Verdrag geen enkele specifieke bepaling bevat welke de instelling van een dergelijk systeem van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling mogelijk maakt, is het gerechtvaardigd om hiervoor gebruik te maken van artikel 235 ten aanzien waarvan op deze wijze aan alle vereisten wordt voldaan.

Brussel, 18 juli 1972

VOORSTEL VAN VERORDENING VAN DE RAAD BETREFFENDE
DE INVOERING VAN COMMUNAUTAIRE CONTRACTEN VOOR
INDUSTRIËLE ONTWIKKELING

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap,
inzonderheid op artikel 235,

gezien het voorstel van de Commissie,

gezien het advies van het Europese Parlement,

gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

overwegende dat het onder meer de taak van de Gemeenschap is een harmonieuze
ontwikkeling van de economische activiteiten en een gestadige en evenwichtige
expansie te bevorderen;

overwegende dat met het oog op een dergelijke harmonieuze ontwikkeling voort-
durend naar technologische ontwikkeling moet worden gestreefd in de communau-
taire industrie;

overwegende dat dit streven in het bijzonder ontwikkelingswerkzaamheden nood-
zakelijk maakt met het oog op de valorisatie van reeds verworven kennis of
bereikte onderzoekresultaten indien deze op middellange termijn toepassings-
mogelijkheden bieden;

overwegende dat dit stadium van het proces van industriële vernieuwing grote
technische en financiële risico's met zich brengt welke de mogelijkheden
van de bedrijven te boven kunnen gaan en dat derhalve onder bepaalde voor-
waarden overheidssteun voor de technologische ontwikkelingswerkzaamheden van
de bedrijven gerechtvaardigd is;

overwegende dat de overheid in verschillende landen van de Gemeenschap maatregelen heeft genomen om de industriële technologische ontwikkeling te steunen;

overwegende dat de samenwerking tussen ondernemingen uit verschillende lid-staten op het gebied van de technologische ontwikkeling, met inachtneming van de concurrentiebepalingen van het Verdrag, de Europese industrie evenwel een snellere en betere ontwikkeling waarborgt en derhalve een onmisbare aanvulling vormt op de initiatieven die op het nationale vlak zijn genomen; dat de instelling van een communautair mechanisme het meest geschikte middel is steun te verlenen voor projecten die in samenwerkingsverband tussen ondernemingen uit verschillende lid-staten worden uitgevoerd;

overwegende dat het, op grond van de ervaringen in de verschillende lid-staten, gewenst is dat de steun van de Gemeenschap bij de uitvoering van projecten voor de industriële technologische ontwikkeling, verstrekt wordt in de vorm van leningen die moeten worden terugbetaald ingeval de resultaten van de betrokken projecten worden geëxploiteerd, dat dergelijke leningen overigens in het algemeen niet de volledige ontwikkelingskosten omvatten, maar dat deze ondernemingen een deel van het risico dragen en financieel verantwoordelijk zijn voor de keuze en de goede uitvoering van de projecten, terwijl de ondernemingen toch in staat worden gesteld de buitengewone technologische en financiële risico's te aanvaarden die deze fase van het proces van industriële vernieuwing met zich brengt;

overwegende dat voor het verstrekken van dergelijke leningen de instelling van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling die ten laste van de begroting van de Gemeenschap worden gefinancierd, het meest gepaste instrument vormt;

overwegende dat het onderzoek van de projecten en de uitvoering van de hieruit eventueel voortvloeiende communautaire contracten een grondige bestudering vereisen van de technische, financiële en commerciële gegevens van het project en voor wat betreft het beheer van de contracten, een nauwe samenwerking vereist is met de betrokken ondernemingen; dat het derhalve wenselijk is het onderzoek van de projecten en de uitvoering van de communautaire contracten op te dragen aan een instelling die over speciale ervaring op dit gebied beschikt, maar waarbij de Commissie haar beslissingsbevoegdheid behoudt;

overwegende dat de organisatie van de Europese Investeringsbank en de ervaring waarover deze instelling op het gebied van de financiering van industriële projecten beschikt haar bij uitstek geschikt maken voor het beheer van soortgelijke contracten;

overwegende dat het Verdrag geen bepalingen bevat waarin de vereiste bevoegdheden worden verleend voor de instelling van communautaire contracten voor industriële ontwikkeling en dat derhalve de bepalingen van onderhavige verordening gebaseerd moeten worden op artikel 235 van het Verdrag,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD :

Doolstelling en verkiesbaarheidscriteria

Artikel 1

De Gemeenschap kan met bedrijven communautaire contracten voor industriële ontwikkeling sluiten in de vorm van leningen die in geval van welslagen van het project moeten worden terugbetaald, hierna te noemen "communautaire contracten" en zulks overeenkomstig de bepalingen in de volgende artikelen en met het oog op het verlenen van steun voor technologische ontwikkelingsprojecten die uitgaan van ondernemingen en die van wezenlijk belang zijn voor de integratie en voor de economische en sociale ontwikkeling van de Gemeenschap.

Artikel 2

De communautaire contracten beogen de ontwikkeling van nieuwe producten of productieprocessen.

Onder ontwikkeling moet worden verstaan de ontwikkelingswerkzaamheden op basis van kennis of concrete onderzoekresultaten welke binnen of buiten de Gemeenschap zijn verkregen, en dit tot aan het stadium van de vervaardiging van proefseries, dat hierin niet is begrepen. Deze werkzaamheden kunnen studies inzake de uitvoerbaarheid en voorontwikkelingen omvatten.

Artikel 3

Voor een communautair contract komen projecten in aanmerking die aan onderstaande criteria beantwoorden :

- a) zij moeten betrekking hebben op het tot stand brengen of het eerste gebruik van een nieuw produkt of produktieproces; een produkt of produktieproces wordt geacht nieuw te zijn wanneer het nog niet in de Gemeenschap wordt vervaardigd of toegepast;
- b) zij moeten van voldoende algemeen economisch belang zijn, met name wanneer het dank zij deze projecten voor het eerst mogelijk of aanzienlijk gemakkelijker wordt om in een belangrijke sociale en economische behoefte te voorzien en/of wanneer hierdoor een belangrijke stijging van de produktiviteit mag worden verwacht;
- c) zij moeten een redelijke kans op technisch succes beloven en op middellange termijn gunstige commerciële mogelijkheden bieden;
- d) zij moeten een zodanig technisch en financieel risico inhouden dat de uitvoering ervan, zonder overheidssteun, zou moeten worden opgeschort;
- e) zij moeten voor een significant gedeelte in de Gemeenschap ten uitvoer worden gelegd;
- f) zij moeten in samenwerkingsverband door in verschillende landen van de Gemeenschap gevestigde ondernemingen worden ingediend en ten uitvoer worden gebracht.

Artikel 4

Op voorstel van de Commissie kan de Raad, krachtens een uitspraak bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen bij een in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen te publiceren besluit, gebieden van algemeen belang omschrijven ten aanzien waarvan de ontwikkeling van nieuwe produkten of procédés noodzakelijk is.

De projecten die door de ondernemingen met betrekking tot deze gebieden worden voorgelegd, moeten in overeenstemming zijn met de criteria vermeld in artikel 3 van deze verordening. In dit geval is echter de samenwerking van bedrijven uit verschillende lid-staten van de Gemeenschap geen vereiste.

Onderzoek- en beslissingsprocedure

Artikel 5

De aanvragen worden door de betrokken ondernemingen ingediend bij de Europese Investeringsbank (hierna te noemen "de Bank"). Er moet worden aangetoond dat zij beantwoorden aan de voorwaarden en criteria vermeld in de artikelen 2 tot 4 van deze verordening en voorts alle overige gegevens bevatten die van nut kunnen zijn.

De aanvragen moeten vergezeld gaan van een programma en een tijdschema voor de verwezenlijking van het project, een gedetailleerde kostenraming en een financieringsplan waarin tevens de nationale steun is aangegeven die voor het betrokken project is verleend.

Artikel 6

Ondernemingen die om een communautair contract verzoeken, moeten aantonen dat zij in een financieel gezonde toestand verkeren.

Artikel 7

De Bank onderzoekt de dossiers op zodanige wijze dat het industriegeheim gewaarborgd blijft en wint daarbij, indien nodig, het advies in van deskundigen; zij raadpleegt de bevoegde overheidsinstanties van de lid-staten waar de betrokken ondernemingen zijn gevestigd. Elke lid-staat deelt de Commissie mee welke instantie terzake bevoegd is.

Artikel 8

De Bank legt de bij haar ingediende aanvragen vergezeld van een advies voor een beslissing voor aan de Commissie. Bij een gunstige beslissing van de Commissie sluit de Bank, handelend voor rekening en risico van de Europese Gemeenschappen, de communautaire contracten met de daarvoor in aanmerking komende ondernemingen.

Financiële bepalingen

Artikel 9

Communautaire contracten worden gesloten in de vorm van leningen met een rentevoet van 3 % per jaar. Deze rentevoet kan door de Raad, op voorstel van de Commissie, worden gewijzigd met een gekwalificeerde meerderheid.

De duur van de lening en de periode gedurende welke geen aflossing behoeft plaats te vinden, worden vastgesteld aan de hand van de kenmerken van het project.

De eerste vervalltermijn voor de terugbetaling in geld wordt vastgesteld aan de hand van het tijdstip waarop de eerste verkooptransacties, exploitatie of overdrachten van octrooien of licenties inzake de desbetreffende produkten of procédés zullen plaatsvinden.

Artikel 10

Op verzoek van de daarvoor in aanmerking komende ondernemingen kunnen door de Bank de vervalltermijnen worden opgeschoven indien zich vertragingen voordoen bij de eerste verkopen, exploitatie of overdrachten van octrooien of licenties.

Ook in de loop van de terugbetalingsperiode kan de Bank uitstel verlenen of, in overleg met de Commissie, tot annulering overgaan van resterende termijnen indien de resultaten van het project aanzienlijk afwijken van die welke bij het sluiten van het contract worden verwacht.

Artikel 11

Indien de ontwikkelingswerkzaamheden niet hebben geleid tot verkopen, exploitatie of overdrachten van octrooien of licenties, verleent de Bank, in overleg met de Commissie en na aanvaarding van de motiveringen van de contracterende onderneming, aan deze ondernemingen vrijstelling van terugbetaling van de verstrekte lening. In dit geval zien de contracterende ondernemingen af van de voortzetting van de ontwikkelingswerkzaamheden op het in het contract genoemde gebied en wel gedurende een periode van vijf jaar te rekenen vanaf het tijdstip waarop zij van hun verplichtingen tot terugbetaling zijn ontheven.

Indien de ondernemingen in deze periode van vijf jaar de werkzaamheden op het in het contract genoemde gebied wensen te hervatten, licenties of octrooien verlenen of exploiteren die uit de uitvoering van het contract voortvloeien, wordt de verplichting tot terugbetaling opnieuw van kracht en zal over de voorwaarden hiervoor met de Bank worden onderhandeld.

Artikel 12

De financiële deelneming van de Gemeenschap wordt aangepast aan de aard van het project en aan de financiële draagkracht van de contracterende ondernemingen; deze deelneming mag niet meer dan 70 % van de kosten van het project bedragen. In de bij artikel 4, par. 1, bedoelde gevallen kan deze echter tot 100 % van de kosten van het project oplopen.

Modaliteiten voor het beheer

Artikel 13

De Bank ziet toe op de uitvoering van elk contract.

In geval van samenwerking tussen verschillende ondernemingen die een communautair contract sluiten wijzen de ondernemingen een gezamenlijke vertegenwoordiger aan die belast wordt met de coördinatie van de administratieve uitvoering van het contract en de contacten met de Bank onderhoudt.

In gemeenschappelijk overleg kunnen de Bank en de contracterende ondernemingen gedurende de looptijd de uitvoeringsmodaliteiten van het contract aanpassen. Voor een wijziging van de doelstellingen is de goedkeuring van de Commissie veriet.

De contracterende ondernemingen stellen de Bank onmiddellijk schriftelijk in kennis van elk belangrijk feit in verband met de uitvoering van het contract. Zij verstrekken de Bank periodiek een rapport over de vorderingen van het project. Zij moeten elk verzoek om inspectie op de plaats van uitvoering van het contract inwilligen overeenkomstig de in het contract vastgestelde modaliteiten.

In overleg met de Commissie kan de Bank de communautaire contracten verbreken bij niet-uitvoering van elk contract of onderdeel van het contract door een van de contracterende ondernemingen indien een van de ondernemingen opzettelijk of uit nalatigheid onjuiste gegevens heeft verstrekt bij de aanvraag om een contract of indien een van de contracterende ondernemingen zich niet heeft gehouden aan de bepalingen van het contract inzake het gebruik van de lening, de vordering der werkzaamheden, het indienen van rapporten en het toezicht. In deze gevallen wordt het saldo van de terug te betalen bedragen onmiddellijk opeisbaar, onverminderd een eventuele gerechtelijke vervolging met het oog op schadevergoeding.

Regeling inzake de kennis

Artikel 15

De contracterende ondernemingen beschikken over de eigendom van de al dan niet geöctrooieerde kennis die zij hebben verworven bij de ontwikkeling van de in de communautaire contracten genoemde produkten of procédés.

Deze ondernemingen moeten de produkten of procédés voor een belangrijk deel en onder met het algemeen belang strokende voorwaarden in de Gemeenschap in exploitatie brengen.

Indien na het verstrijken van een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf de in het contract bepaalde eerste vervalltermijn voor de terugbetaling niet aan deze verplichting is voldaan, kan de bank eisen dat de contracterende ondernemingen, op commerciële voorwaarden, licenties verlenen aan personen of ondernemingen in de Gemeenschap welke daarom verzoeken.

Voor de projecten bedoeld in artikel 4 en indien de financiering 80 % van de kosten van het project overschrijdt, moeten de contracterende ondernemingen zich verplichten om bevoegde en belangstellende personen en ondernemingen in de Gemeenschap de al dan niet geöctrooieerde kennis te verstrekken die nodig is voor de vervaardiging van de produkten of toepassing van de procédés waarop de communautaire contracten betrekking hebben. Deze beschikbaarstelling geschiedt op voorwaarden die in de contracten zijn vastgesteld en waarbij rekening is gehouden met de financiële en technische inbreng van de contracterende ondernemingen.

Slotbepalingen

Artikel 16

De Bank beheert de communautaire contracten overeenkomstig de modaliteiten die vermeld zijn in een met de Commissie te sluiten overeenkomst.

.../...

Artikel 17

De voor de verlening van communautaire contracten noodzakelijke kredieten worden jaarlijks in de begroting der Europese Gemeenschappen opgenomen.

De interesten en terugbetalingen worden, al naargelang zij in het tijdsverloop worden ontvangen, als ontvangsten bijgeboekt op de begroting der Europese Gemeenschappen.

Artikel 18

Telkens wanneer zij, overeenkomstig de procedure vermeld in artikel 8, haar goedkeuring verleent naar aanleiding van een aanvraag om een communautair contract, stelt de Commissie de daarvoor benodigde financiële middelen ter beschikking van de Bank.

De Bank draagt regelmatig de door de contracterende ondernemingen betaalde interesten en terugbetalingen af aan de Commissie.

Artikel 19

Overeenkomstig de bepalingen van het financieel reglement gaat de Commissie de betalingsverplichtingen aan en verstrekt zij de desbetreffende opdracht tot betaling aan de Bank, als bepaald in artikel 18, 1ste alinéa.

De Commissie stelt de ontvangstdocumenten op voor de in artikel 18, 2de alinea bedoelde overschrijvingen.

De Commissie trekt, overeenkomstig de bepalingen van het financieel reglement, de budgettaire consequenties uit de beslissingen die zij in het kader van de artikelen 10 en 11 van dit reglement heeft genomen.

Artikel 20

Bij de afsluiting van elk begrotingsjaar verstrekt de Bank de Commissie een rapport over de uitvoering van haar mandaat en het beheer der fondsen.

De Commissie voegt het rapport van de Bank, eventueel aangevuld met een advies, bij de beheersrekening van de Gemeenschap.

Artikel 21

Jaarlijks legt de Commissie aan de Raad en aan het Europese Parlement een rapport voor over de toepassing van deze verordening.

Artikel 22

De communautaire contracten verlenen het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen de bevoegdheid om een uitspraak te doen over elk geschil dat tussen de contracterende partijen met betrekking tot genoemde contracten zou ontstaan.